

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Joštova 8, Brno	
Došlo: 18-04-2005	
Číslo: 2993/05	Vyřizuje: JUDr. Kulisek
Přílohy: DLE TEXTOVÉHO SOBRHE	

ČESKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jméno republiky

Ústavní soud rozhodl dnešního dne v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Janů a soudců JUDr. Františka Duchoně a JUDr. Vojena Güttlera mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatelky ALDAST spol. s r.o., se sídlem Strakonice, 5. května 149, právně zastoupené JUDr. Vladimírem Kracíkem, advokátem se sídlem v Českých Budějovicích, Česká 51, proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1.8.2002, č. j. 2 A 18/2001-34, proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 4.10.2001, č. j. 2 R 31/01-Hr a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 26.7.2001, č. j. S 141/01-153/3072/01-Dh, za účasti Vrchního soudu v Olomouci a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jako účastníků řízení, t a k t o :

Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1.8.2002, č. j. 2 A 18/2001-34, rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 4.10.2001, č. j. 2 R 31/01-Hr a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 26.7.2001, č. j. S 141/01-153/3072/01-Dh se zrušují.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatelka napadla včas podanou ústavní stížností, doručenou Ústavnímu soudu dne 2.10.2002, která po formální stránce splňuje i ostatní náležitosti požadované zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) a je způsobilá k projednání, v záhlaví uvedené rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci (dále také jen „vrchní soud“), rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále také jen „Úřad“).

Stěžovatelka opírá svou ústavní stížnost o následující důvody: stěžovatelka podala zadavateli veřejné soutěže dne 18.6.2001 dle § 53 odst. 1 zák. č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění dalších zákonů (dále jen „zák. č. 199/1994 Sb.“) námitky proti rozhodnutí zadavatele ze dne 6.6.2001 o výběru nejvhodnější nabídky dle § 59 zák. č.

199/1994 Sb. a dále námitky proti správnosti jednotlivých ostatních úkonů zadavatele v průběhu zadávání předmětné zakázky dle § 60 zák. č. 199/1994 Sb. Zadavatel rozhodnutím ze dne 26.6.2001 rozhodl o podaných námitkách tak, že námitce směřující proti výběru nejvhodnější nabídky plně vyhověl a své rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky zrušil, naproti tomu námitky proti ostatním dílčím úkonům zadavatele v průběhu zadávání předmětné zakázky neuznal za důvodné. Dne 4.7.2001 podala stěžovatelka návrh na přezkum rozhodnutí zadavatele ze dne 26. 6. 2001 ve smyslu § 60 zák. č. 199/1994 Sb. Stěžovatelka požadovala, aby orgán dohledu uložil zadavateli provést nápravu dosavadních vadně provedených dílčích úkonů zadavatele, uvedených v návrhu na přezkum, a aby bylo orgánem dohledu zadavateli uloženo provést tyto úkony v souladu se zák. č. 199/1994 Sb. Podáním ze dne 31.7.2001 stěžovatelka návrh na přezkum doplnila a výslovně uvedla, že její podání není návrhem na přezkum rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky dle § 59 zák. č. 199/1994 Sb., ale návrhem na přezkoumání ostatních úkonů zadavatele v průběhu zadávání předmětné zakázky dle § 60 zák. č. 199/1994. Ve stejném duchu vyznívá i obsah doplnění návrhu na přezkum ze dne 6. 8. 2001. I přes tuto skutečnost byla napadeným rozhodnutím Úřadu ve spojení s napadeným rozhodnutím předsedy Úřadu uložena stěžovatelce povinnost zaplatit správní poplatek ve výši 76 104,- Kč a nikoli ve výši odpovídající zákonu o správních poplatcích č. 368/1992 Sb., položka 62 písm. c), tj. 2500,- Kč.

Proti těmto rozhodnutím podala stěžovatelka žalobu k vrchnímu soudu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl s odůvodněním, že stěžovatelka se nemůže dovolávat toliko formy, v jaké návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele vyhotovila, jestliže se svým obsahem nejen dotýká, ale přímo míří k jinému než označenému cíli, totiž k revizi výběru nejvhodnější nabídky. Vrchní soud přitom vycházel z názoru, že námitky stěžovatelky obsažené v jejím návrhu na přezkoumání dílčích úkonů zadavatele, který je podkladem pro zpoplatnění správním poplatkem dle zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, směřují ohraničeně k té fázi zadávání, která je vlastní procesu výběru nejvhodnější nabídky, totiž hodnocení kritérií soutěže. Vrchní soud má tedy za to, že námitky stěžovatelky vyjadřují nesouhlas s výběrem nejvhodnější nabídky a argumentují s cílem prospět své nabídce, jež by měla být tou nejvhodnější. Vrchní soud odkazuje v této souvislosti na přílohu námitek ze dne 18.6.2001, neboť ta přesně vymezuje důvody, jejichž akceptace má vést k přiznání výhodnější pozice stěžovatelky. Způsoby hodnocení jednotlivých kritérií pak nelze považovat za samostatné úkony zadavatele, proti nimž lze brojit námitkami, protože jsou součástí vlastního posouzení a výběru nejvhodnější nabídky, završených rozhodnutím o výběru. Dle názoru vrchního soudu by bylo formálním chápáním práva, jestliže by se správní orgán a následně soud řídily pouze označením návrhu v záhlaví, nikoli jeho obsahem, smyslem a cílem, v dané věci se důvody uváděné v návrhu v rozhodující míře týkaly výběru nejvhodnější nabídky za situace, kdy o výběru bylo rozhodnuto, nelze tedy přisvědčit stěžovatelce, že jí byl uložen správní poplatek v rozporu s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti uvádí, že vrchní soud měl přezkoumat její žalobu v rozsahu vymezeném žalobou, tedy se měl zabývat porušením čl 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, jak stěžovatelka v žalobě navrhovala, nikoli přezkoumávat rozhodnutí v intencích čl 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jak vrchní soud konstatuje na str. 9 rozsudku. Tím došlo dle stěžovatelky k porušení jejího ústavního práva na poskytnutí soudní ochrany zákonem stanoveným způsobem dle čl. 90 Ústavy a práva na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1, 2 Listiny. Dále stěžovatelka uvádí, že vrchní soud porušil svou povinnost řídit se při přezkoumání žalobou napadených rozhodnutí zákonem č. 368/92 Sb., o správních poplatcích, a zákonem. č. 199/1994 Sb. Návrhem na přezkum rozhodnutí zadavatele ze dne 4.7.2001 se totiž stěžovatelka evidentně nedomáhala zrušení rozhodnutí zadavatele ze dne

6.6.2001, kterým byla vybrána nejvhodnější nabídka, logicky se ani domáhat nemohla, když v době podání návrhu na přezkum bylo již rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky zrušeno vlastním rozhodnutím zadavatele ze dne 26.6.2001. Návrh stěžovatelky tedy nemůže být z hlediska věcného ani poplatkového posouzen orgánem dohledu jinak, než jako návrh na přezkoumání ostatních úkonů zadavatele dle § 60 zák. č. 199/1994 Sb., tedy návrh v ostatních případech, než je uvedeno v § 59 zák. č. 199/1994 Sb. V takové situaci je zákonem č. 368/92 Sb. o správních poplatcích připuštěno uložit poplatkovou povinnost výlučně dle § 4 zák. č. 368/92 Sb., o správních poplatcích, sazebník položka 62, písmeno c) pevnou sazbou ve výši 2500,- Kč. Jiný postup je v rozporu se zákonem č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, a je porušením práv plynoucích z čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Napadený rozsudek je tedy v rozporu i s Ústavou a Listinou, když tímto rozhodnutím byla porušena povinnost soudu řídit se při rozhodování zákonem (čl. 95 Ústavy České republiky), zákonem stanoveným způsobem poskytnout ochranu právem stěžovatelky (čl. 90 Ústavy České republiky), čl. 36 odst. 2 Listiny) a nepřipustit, aby nezákonným rozhodnutím orgánů státní moci bylo zasazeno do ústavně zaručených práv stěžovatelky tím, že jí byla uložena povinnost platit poplatek, aniž by to zákon umožňoval (čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod).

Stěžovatelka tedy tvrdí, že napadeným rozsudkem vrchního soudu a rozhodnutími Úřadu byl porušen čl. 90 a čl. 95 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a právo na spravedlivý proces zakotvené v čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny.

Relevantní znění těchto článků je následující:

Čl. 90 Ústavy: Soudy jsou povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům. Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.

Čl. 95 Ústavy: Odst. 1: Soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou. Odst. 2: Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.

Čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod: Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod: Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.

Čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod: Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.

Podle § 42 odst. 3 a 4 zákona o Ústavním soudu si v rámci shromažďování důkazů Ústavní soud vyžádal i vyjádření Vrchního soudu v Olomouci a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k ústavní stížnosti.

Vrchní soud v Olomouci přípisem ze dne 16.4.2003 sdělil, že námitku stěžovatelky ohledně neposkytnutí soudní ochrany neposouzením ústavnosti žalobou napadených rozhodnutí úřadu z hlediska čl. 11 odst. 5 Listiny odmítá jako účelovou, když vrchní soud žalobu stěžovatelky přezkoumal podle tehdy platné právní úpravy z hlediska zákonnosti, tedy z hlediska dodržení norem procesního i hmotného práva. Soud podrobně rozebral skutkový stav, z něhož vycházel, a na jehož základě učinil i právní závěr o zákonnosti postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Je nekorektní dovozovat z evidentní písařské chyby, kdy je u čl. 11 uvedeno namísto odst. 5 odst. 1, závěry o odmítnutí soudní ochrany. Dále vrchní soud podotýká, že za celou dobu účinnosti zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, se soud nesetkal s tak ojedinělým výkladem poplatkových předpisů, vážících se k tomuto zákonu, jak jej podala stěžovatelka. Při formálním výkladu dotčených ustanovení by bylo možné takto výrazně snížit poplatkovou povinnost, neboť každé rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky vychází ze součtu různých úkonů. Soud má však za to, že i fiskální předpisy mají svou mravní dimenzi, kterou je třeba ctít, a pojetí, jak jej vyjádřil ve svém rozsudku, považuje za správné i s ohledem na konkrétní situaci vycházející ze zákona o zadávání veřejných zakázek. Pohled stěžovatelky soud považuje za účelový a sofistický, a tudíž jej nemohl akceptovat, postup správního orgánu odpovídal smyslu a účelu zákona. Vrchní soud v Olomouci současně vyslovil souhlas s upuštěním od ústního jednání v řízení o této ústavní stížnosti.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém vyjádření ze dne 16.4.2003 uvedl, že nadále trvá na správnosti věcného a právního posouzení celého případu. Stěžovatelka svůj návrh ze dne 4.7.2001 označila jako návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o námitkách uchazeče podaných proti postupům zadavatele učiněným v průběhu zadávání veřejné zakázky. Z jeho obsahu však jednoznačně vyplývá, že se stěžovatelka tímto návrhem domáhala přezkoumání procesu výběru nejvhodnější nabídky, konkrétně provedení hodnocení jednotlivých nabídek, které však podle názoru Úřadu tvoří součást rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky. Úřad v této věci zastává právní názor, že rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nepředstavuje pouze zadavatelem vydaný dokument, na kterém je uvedeno, která nabídka se v hodnocení umístila jako první v pořadí, nýbrž se jedná o celý proces hodnocení nabídek, jehož je konečné rozhodnutí pouze nezbytným závěrem a nezbytnou součástí. V dané věci se důvody uváděné stěžovatelem v návrhu v rozhodující míře týkaly výběru nejvhodnější nabídky za situace, kdy o výběru bylo rozhodnuto, a na tom nic nezmění později neprávem vydané rozhodnutí zadavatele ze dne 27.6.2001 o zrušení soutěže. Dále Úřad uvádí, že Ústavní soud může zasahovat do rozhodovací pravomoci obecných soudů pouze za splnění jistých podmínek, především porušení procesních ustanovení hlavy páté Listiny, porušení těchto svých práv a svobod však stěžovatelka v ústavní stížnosti netvrdí. Podáním ze dne 28.2.2005 vyslovil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže souhlas s upuštěním od ústního jednání v řízení o této ústavní stížnosti.

Ze spisu Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2A 18/2001, který si Ústavní soud vyžádal, bylo zjištěno následující:

Dne 6.6.2001 vydal zadavatel rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a oznámení o výsledku soutěže na zhotovitele stavby „Přístavba a nástavba Okresního úřadu ve Strakonících podle § 49 zák. č. 199/1994 Sb. tak, že první pořadí se umístila PRIMA, a.s a na druhém pořadí nabídka stěžovatelky. Dne 18.6.2001 uplatnila stěžovatelka námitku proti

úkonům zadavatele a proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky na zhotovení stavby. Zadavatel rozhodnutím ze dne 26.6.2001 o námitkách stěžovatelky označil tyto námitky za zčásti důvodné, a rozhodnutí o výběru nejlepší nabídky ze dne 6.6.2001 zrušil, a nařídil provedení nového posouzení a hodnocení nabídek. Dne 27.6.2001 zadavatel rozhodl o zrušení celé soutěže. Dne 4.7.2001 uplatnil žalobce u orgánu dohledu návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o námitkách stěžovatelky podaných proti postupům zadavatele učiněným v průběhu zadání veřejné zakázky. Dne 26.7.2001 oznámil žalovaný zahájení správního řízení dnem 4.7.2001, kdy byl doručen návrh stěžovatelky, platebním výměrem z téhož dne byl stěžovatelce vyměřen správní poplatek ve výši 76 104,- Kč podle položky 62 písm. b) sazebníku správních poplatků zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích. Stěžovatelka dne 31.7.2001 zaslala vyjádření orgánu dohledu, ve kterém zdůraznila, že uplatnila návrh na přezkoumání postupu zadavatele učiněných v průběhu zadání veřejné zakázky a že se požaduje také objektivní provedení nového hodnocení, a že stěžovatelka považuje překvalifikování podaného návrhu na přezkoumání za neodůvodněné ze strany orgánu, neboť rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky zadavatel zrušil a nové rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky dosud nevydal. V podání ze dne 6.8.2001 pak stěžovatelka uvedla, že by orgán dohledu mohl opakovaně posoudit opakovaná porušení zákona zadavatelem v průběhu zadávání veřejné zakázky, zejména pak při vlastním hodnocení nabídek a konstatovat podle § 60 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek, že byl porušen zákon a uložit zadavateli provést nápravu provedením nového hodnocení nabídek. Dne 9.8.2001 stěžovatelka částku odpovídající uloženému správnímu poplatku uhradila. Dne 17.9.2001 žalovaný v prvním stupni rozhodl pod č.j. S 141/01-153/3767/01-Dh tak, že návrh stěžovatelky zamítl a rozhodnutí zadavatele potvrdil. K podanému rozkladu rozhodnutím ze dne 5.10.2001 Úřad ve druhém stupni změnil prvostupňové rozhodnutí ve věci samé, a to tak, že rozhodl, že zadavatel porušil závažným způsobem ustanovení § 56 odst. 5 zákona č. 199/1994 Sb, na základě toho orgán dohledu zrušil rozhodnutí zadavatele o zrušení soutěže ze dne 27.6.2001, rozhodnutí o námitkách ze dne 26.6.2001, rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky ze dne 6.6.2001 a rozhodnutí zadavatele o vyloučení uchazeče ze dne 28.5.2001 a uložil zadavateli provést nové posouzení a hodnocení nabídek v souladu s kritérii uvedenými v podmínkách soutěže. Rozhodnutím ze dne 4.10.2001 č.j.2 R 31/01-Hr bylo Úřadem zamítnuto odvolání stěžovatelky ze dne 10.8.2001 proti platebnímu výměru ze dne 26.7.2001, s odůvodněním, že podaný návrh nelze kvalifikovat jinak než jako návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. Toto nepředstavuje pouze zadavatelem vydaný dokument - listinu, na které je uvedeno, která nabídka vyhrála, nýbrž se jedná o celý proces hodnocení nabídek, jehož je konečné rozhodnutí pouze nezbytným závěrem a součástí. Námitky proti ostatním úkonům jsou ve skutečnosti také námitky proti způsobu hodnocení nabídek, tedy proti výběru nejvhodnější nabídky. Vrchní soud přezkoumal toto rozhodnutí a neshledal žalobu důvodnou z důvodů uvedených výše v ústavní stížnosti, když dospěl k závěru, že důvody uváděné v návrhu se v rozhodující míře týkaly výběru nejvhodnější nabídky za situace, kdy o výběru bylo rozhodnuto, na tom nic nemění později vydané rozhodnutí zadavatele ze dne 26.7.2001 o zrušení soutěže.

Ústavní soud si jako podklad pro své rozhodnutí vyžádal také správní spis Úřadu na ochranu hospodářské soutěže zn. S 141/01-153, a to zejména za účelem posouzení obsahu návrhu stěžovatelky ze dne 4.7.2001 na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o námitkách uchazeče podaných proti postupům zadavatele učiněným v průběhu zadání veřejné zakázky. Z obsahu tohoto podání je zřejmé, že stěžovatelka podává návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele, který sice rozhodnutím ze dne 26.6.2001 zrušil své rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, přitom však odmítl většinu námitek směřujících proti postupům zadavatele učiněným v průběhu veřejné zakázky, ač těmito námitkami stěžovatelka

požadovala nové, řádné a objektivní vyhodnocení nabídek, přesněji nápravu původního způsobu hodnocení nabídek novým hodnocením. Stěžovatelka ve svém návrhu doslova požaduje, aby orgán dohledu přezkoumal postup zadavatele při rozhodování o námitkách stěžovatelky, kterým zadavatel odmítl vyhovět (dále stěžovatelka rozvádí kritéria č. 1-4 hodnocení nabídek, jejichž nesprávné hodnocení namítala, a ohledně nichž byly její námitky zadavatelem odmítnuty). Dále se stěžovatelka domáhala toho, aby orgán dohledu přezkoumal postup zadavatele, který o některých námitkách stěžovatelky nerozhodl, případně rozhodnutí o některých podaných námitkách neodůvodnil. Stěžovatelka tedy požadovala, aby orgán dohledu uložil zadavateli provést nové hodnocení nabídek v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek (zejména podle § 49 odst. 10 a § 6) a podmínkami zadání, aby toto hodnocení následně směřovalo k novému výběru nejvhodnější nabídky. Stěžovatelka spatřuje nedostatky v průběhu veřejné zakázky především ve způsobu hodnocení nabídek, ostatní nepřesnosti v průběhu zadání nejsou dle stěžovatelky tak závažné, aby byly důvodem pro zrušení veřejné zakázky. Závažnost porušení zákona o zadávání veřejných zakázek zadavatelem spatřuje stěžovatelka nejen v provedeném způsobu hodnocení nabídek, ale také i v rozhodnutí zadavatele o námitkách stěžovatelky, když zadavatel odmítl prakticky všechny námitky, kterými bylo požadováno objektivní vyhodnocení nabídek. Podstatou soutěže by dle stěžovatelky měl být objektivní výběr nejvýhodnější nabídky, přičemž podstatných údajů, které jednotliví uchazeči nabídli, má zadavatel dostatek, proto stěžovatelka považuje snahu zadavatele o zrušení zadání za obstruktivní. V závěru svého návrhu na přezkum pak stěžovatelka uvádí i její další zbývající námitky, kterým zadavatel nevyhověl.

Ústavní soud nejprve zkoumal formální náležitosti ústavní stížnosti. V této záležitosti zjistil, že ústavní stížnost byla podána včas, stěžovatelka oprávněná k jejímu podání byla řádně zastoupena a vyčerpala všechny prostředky, které jí zákon k ochraně jejích práv poskytuje. Proto byla shledána ústavní stížnost přípustnou. Následně byla věc posouzena Ústavním soudem z hlediska její opodstatněnosti. Přitom je třeba připomenout, že opodstatněností ústavní stížnosti v řízení před Ústavním soudem se rozumí okolnost, že napadené rozhodnutí porušilo základní práva a svobody stěžovatele. Přezkoumáním skutkového stavu, předložených listinných důkazů, zejména spisu Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2A 18/2001 a správního spisu Úřadu na ochranu hospodářské soutěže zn. S 141/01-153 a posouzením právního stavu, došel Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

Ústavní soud ve své činnosti vychází z principu, že může uplatňovat státní moc jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Ústavní soud, s ohledem na ústavní vymezení svých pravomocí (čl. 87 Ústavy ČR), zejména respektuje skutečnost – což vyslovil v řadě svých rozhodnutí – že není součástí soustavy obecných soudů, a že mu proto zpravidla ani nepřísluší přehodnocovat „hodnocení“ dokazování před nimi prováděné a také mu nepřísluší právo přezkumného dohledu nad činností soudů. Na straně druhé však Ústavnímu soudu náleží posoudit, zda v řízení před obecnými soudy nebyla porušena základní práva nebo svobody stěžovatele, zakotvená v ústavních zákonech nebo v mezinárodních smlouvách podle čl. 10 Ústavy ČR a v rámci toho uvážit, zda řízení před nimi bylo jako celek spravedlivé.

Podstata ústavní stížnosti stěžovatelky spočívá v polemice s právním názorem vrchního soudu (a rovněž Úřadu), který vrchní soud přijal v ústavní stížnosti napadeném rozhodnutí. Z obsahu ústavní stížnosti a příslušného soudního spisu je zřejmé, že stěžovatelka má za to, že příslušný správní poplatek za návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele jí byl uložen v rozporu s položkou 62 sazebníku správních poplatků dle zák. č. 368/1992 Sb. ve

spojení s ustanoveními § 59 a § 60 zák. č. 199/1994 Sb., a tudíž v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny.

V pochybnostech při posuzování, zda byl správní poplatek vyměřen ve výši stanovené zákonem, a tedy, zda je zpoplatněný návrh stěžovatelky návrhem ve smyslu § 59 či § 60 zák. č. 199/1994 Sb., je nutno vycházet ze znění příslušných ustanovení cit. zákona č. 199/1994 Sb. a zákona č. 368/1992 Sb., o soudních poplatcích.

Podle těchto ustanovení dle položky 62 sazebníku správních poplatků se návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky zpoplatňuje částkou 0,5 % z nabídkové ceny navrhovatele nejméně 2 500,- Kč, nejvýše 100 000,- Kč, návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele v ostatních případech částkou 2 500,- Kč. Je-li dle § 59 zák. č. 199/1994 Sb. podán návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky, orgán dohledu po jeho přezkoumání buď rozhodnutí zadavatele zruší, shledá-li porušení tohoto zákona, a zadavateli uloží provést nový výběr, popřípadě zadání veřejné zakázky zruší, nebo návrh zamítne a rozhodnutí zadavatele potvrdí, neshledá-li porušení zákona. Je-li podán návrh v ostatních případech, než je uvedeno v § 59, orgán dohledu po jeho přezkoumání rozhodne, že nedošlo k porušení tohoto zákona, a návrh zamítne, nebo že byl porušen tento zákon, a uloží zadavateli provést nápravu, popřípadě zadání veřejné zakázky zruší.

Z výše uvedené citované právní úpravy je zřejmé, že je na účastníkovi řízení, tedy fyzické nebo právnické osobě, která dala podnět k přezkoumání rozhodnutí zadavatele orgánu dohledu, aby sama zvolila, zda se hodlá domáhat zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky dle § 59 zák. č. 199/1994 Sb., nebo přezkoumání ostatních úkonů zadavatele dle § 60 zák. č. 199/1994 Sb. Nejedná se přitom o výběr formální, nýbrž věcný, kdy bez ohledu na označení příslušného ustanovení zákona č. 199/1994 Sb., je třeba z hlediska stanovení poplatkové povinnosti posoudit, zda se jedná o návrh na zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky dle § 59 zák. č. 199/1994 Sb., nebo přezkoumání ostatních úkonů zadavatele dle § 60 zák. č. 199/1994 Sb). Zde Ústavní soud přisvědčuje názoru vrchního soudu i Úřadu, že formální označení návrhu na přezkoumání není rozhodující. Nelze však přisvědčit názoru Úřadu a také vrchního soudu, že námitky stěžovatelky směřovaly ve své podstatě proti výběru nejvýhodnější nabídky, a tudíž bylo namístě zpoplatnění návrhu na přezkoumání rozhodnutí zadavatele dle položky 62 písm. b) sazebníku správních poplatků, neboť z návrhu na přezkoumání a jeho doplnění je zřejmé, že se stěžovatelka zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky ve smyslu § 59 nedomáhala, a to tím spíše, že rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky bylo rozhodnutím zadavatele již dne 26.6.2001 zrušeno. Na tom nic nemění skutečnost, že toto rozhodnutí zadavatele bylo později Úřadem pro rozpor se zákonem zrušeno. Stěžovatelka měla zato, že v době podání jejího návrhu bylo rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky zadavatelem zrušené a tudíž na jeho zrušení Úřadem nemohla mít zájem. V dané věci se svým návrhem tedy stěžovatelka nepochybně nedomáhala, aby orgán dohledu, tedy Úřad, přezkoumal rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky ve smyslu § 59, její návrh tedy může být pouze návrhem na přezkoumání ostatních úkonů zadavatele ve smyslu § 60. Přitom v pochybnostech při posuzování, zda návrh je návrhem ve smyslu § 59 či § 60 zák. č. 199/1994 Sb. je nutno vycházet ze znění příslušných ustanovení cit. zákona, z nichž vyplývá, že návrhem ve smyslu § 59 je návrh, který směřuje proti rozhodnutí o výběru nejvýhodnější nabídky a domáhá se jeho zrušení, ostatní návrhy, tedy absolutně všechny, které svou podstatou směřují k jinému cíli, jsou návrhem na přezkoumání ostatních úkonů zadavatele. Výše uvedené je zřejmé i ze znění nadpisů příslušných ustanovení zákona, kdy v názvu § 59

zák. č. 199/1994 Sb. se hovoří o přezkoumání rozhodnutí zadavatele u výběru nejvýhodnější nabídky, zatímco v nadpisu § 60 zák. č. 199/1994 Sb. se hovoří o přezkoumání ostatních úkonů zadavatele. Zákon o správních poplatcích odkazující na příslušná ustanovení zák. č. 199/1994 Sb. tedy nevytváří prostor pro správní uvážení Úřadu v tom smyslu, aby z obsahu podání dovodil, že se jedná o návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky, ačkoli se zjevně přezkoumání takového rozhodnutí stěžovatelka nedomáhá. Nelze v tomto smyslu akceptovat ani námitku Úřadu, že byl správní poplatek vyměřen vzhledem k fakticky stěžovatelkou požadovaným a fakticky provedeným úkonům v souladu se zákonem o správních poplatcích. To, že Úřad posléze na základě návrhu stěžovatelky na přezkoumání ostatních úkonů zadavatele zrušil mimo jiné rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky, které bylo již dříve samotným zadavatelem zrušeno, neznamená, že má být poplatek za provedení takového úkonu vyměřen stěžovatelce, která se takového rozhodnutí Úřadu, který je ve smyslu 57 odst. 5 zák. č. 199/1994 Sb. oprávněn přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu a není přitom vázán návrhem uchazeče, nedomáhala. Takový výklad Ústavní soud nechápe jako formální výklad zákona, naopak má zato, že taková interpretace odpovídá smyslu a účelu příslušných zákonných ustanovení. Stěžovatelka se totiž domáhala zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky po zadavateli, tedy v řízení, ve kterém návrh na přezkoumání takového rozhodnutí nepodléhá správnímu poplatku (a také bylo návrhu stěžovatelky v tomto řízení vyhověno), nikoli v řízení před Úřadem, kde je návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele již zpoplatněn dle položky 62 sazebníku správních poplatků zák. č. 368/1992 Sb. Správní poplatek uložený ve výši dle položky 62 písm. b) sazebníku správních poplatků zák. č. 368/1992 Sb. byl tedy stěžovatelce vyměřen v rozporu se zákonem. Na tom nic nemění skutečnost, že se stěžovatelka skutečně návrhem na přezkoumání *mimo jiné* domáhala, aby orgán dohledu uložil zadavateli provést nové hodnocení nabídek, tedy nový výběr, jak o něm hovoří ustanovení § 59 písm. a) zák. č. 199/1994 Sb., kterého se Úřad i vrchní soud dovolávají. Toto ustanovení skutečně hovoří o provedení nového výběru uloženého orgánem dohledu, ale pouze v souvislosti se zrušením rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky. Zákon stanoví, že k návrhu na zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky orgán dohledu takové rozhodnutí zruší, shledá-li porušení zákona a (následně) uloží provedení nového výběru. Zákon tedy citovaným ustanovením neumožňuje orgánu dohledu samostatně zrušit rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky a neuložit zadavateli provedení nového výběru, nebo naopak uložit zadavateli provedení nového výběru, aniž by bylo rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky orgánem dohledu zrušeno. Pokud se tedy stěžovatelka domáhala přezkoumání rozhodnutí zadavatele o námitkách, a nejednalo se současně o návrh na zrušení rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky, pak se i za situace, kdy se stěžovatelka svým návrhem na přezkoumání domáhala provedení nového výběru, jedná o návrh na přezkoumání rozhodnutí zadavatele v ostatních případech ve smyslu § 60 zák. č. 199/1994 Sb., a jako takový podléhá správnímu poplatku dle položky 62 písm. c) sazebníku správních poplatků zák. č. 368/1992 Sb. Jiné uložení správního poplatku je v rozporu se zákonem a tudíž i s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

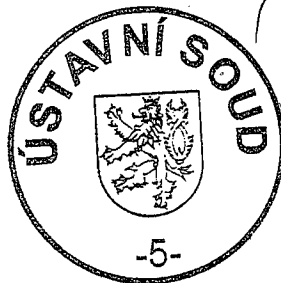
Po posouzení námitek stěžovatelky tedy dospěl Ústavní soud k závěru, že Vrchní soud v Olomouci a Úřad na ochranu hospodářské soutěže postupovaly způsobem, kdy z výše uvedených důvodů došlo v řízeních k porušení principu legality ve smyslu čl. 11 odst. 5 Listiny a ve svých důsledcích k porušení principu spravedlivého procesu zakotveného v čl. 36 odst. 1. Listiny. Podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu může Ústavní soud se souhlasem účastníků od ústního jednání upustit, nelze-li od tohoto jednání očekávat další objasnění věci. Vzhledem k tomu, že Vrchní soud v Olomouci i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vyjádřily svůj souhlas s upuštěním od ústního jednání, stěžovatel se ve

smyslu § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu nevyjádřil (příčemž byl Ústavním soudem upozorněn, že pokud se ve stanovené lhůtě v tomto smyslu nevyjádří, má soud v souladu s § 101 odst. 4 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 63 zákona o Ústavním soudu za to, že proti tomuto postupu soudu nemá námitek) a dále vzhledem k tomu, že Ústavní soud má zato, že od jednání nelze očekávat další objasnění věci, bylo od ústního jednání v předmětné věci upuštěno.

Z uvedených důvodů Ústavní soud podle § 82 odst. 3 písm. a) zák. č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, ústavní stížnosti vyhověl a napadená rozhodnutí zrušil.

Poučení: Proti nálezů Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 8. března 2005

JUDr. Ivana Janů
předsedkyně senátu